

Angol–magyar menedzsment–kisszótár

az információs és a könyvtári menedzsment angol nyelvű szakirodalmának tanulmányozásához

• 0–9 • A • B • C • D • E • F • G • H • I • J • K • L • M • N • O • P • Q • R • S •
• T • U • V • W • X • Y • Z •

• 0–9 •

4P — Product Price Place Promotion a marketing
4 P-je: termék, ár, eladás vagy szolgáltatás helye,
az eladásnak vagy a szolgáltatás igénybevételének
ösztönzése

• A •

academic library felsőoktatási, egyetemi könyvtár
access hozzáférés (pl. dokumentumokhoz)
accomplishment célirányosság
accountability beszámolási kötelezettség
acquisition beszerzés
action plan akcióterv
activity tevékenység
**ADAP (Allocation Decision Accountability
Performance)** költségvetés-típus
adocracy ld. improvizálás
advertising reklámozás
allocation (forrás)elosztás
analysis elemzés
appointment kinevezés
appraisal, performance teljesítmény értékelés
audit átvilágítás
authority autoritás, hatalom mások befolyásolására
autocratic leader autokratikus vezető

• B •

BARS ld. Behaviorally Anchored Rating System
Behaviorally Anchored Rating System (BARS)
jellemzők által értékelő módszer
benchmarking más hasonló, jól működő
információs intézmények tevékenységeinek,
teljesítménymutatóinak megismerése
benefit nyereség
brainstorming ötletbörze
budget költségvetés
business plan üzleti terv
business process reengineering üzleti folyamatok
újjaalakítása, újjaalakítás
buyer vásárló (a minőségi láncban)

• C •

cash cow fejőstehén
cataloguing katalogizálás

cause and effect diagram ld. fishbone diagram
CCT ld. compulsory competitive tendering
centralisation centralizáció
challenge kihívás
change agent változást generáló személy
change management változásmenedzsment
charged service ld. fee-based service
chart, Gantt ld. Gantt
Charter for public libraries Közkönyvtári charta
checksheet adatlap
CI ld. corporate identity
circulation kölcsönzés
clan control klán-szabályozás
classification osztályozás
coaching felkészítés
collection állomány, gyűjtemény
collection management gyűjtemény-szervezés
communication kommunikáció
competence hozzáértés
competitor versenytárs
compulsory competitive tendering (CCT) kötelező
tenderezés
concept of line and staff felettesek és beosztottak
konceptiója
conflict handling konfliktuskezelés
consultant tanácsadó
continous change folyamatos változás
contracting out, outsourcing tevékenységek
szerződéses kiadása
control irányítás
core abilities alaptévékenységek
core competences alapképességek
corporate identity (CI) 1. a munkatársakban a
szervezettel való azonosságtudat 2. értékek
halmaza, amellyel a vásárlók azonosítják a
szervezetet, vállalatot
cost center költségközpont
cost-effectiveness költséghatékonyság
cost–benefit–analyse költség–haszon-elemzés
costing költségtervezés, költséggazdálkodás
costs költségek
counter service olvasószolgálat
creativity kreativitás
critical success factor kritikus sikertényező
culture ld. organisational culture
current awarness témafigyelés
customer care a használókkal való törődés

customer care tour a szolgáltatás minőségének és a szolgáltatás környezetének rendszeres ellenőrzése
customer perception a használó tapasztalata

• D •

decentralisation decentralizáció
decision making döntéshozatal
delegation delegálás, hatáskör leosztás
demands igények (áttételesen jelentkezők)
democratic style of leadership demokratikus vezetés
departmentalization részlegesítés
direct costs közvetlen vagy direkt költségek
directing vezérlés
directive leadership utasításos vezetés
discipline fegyelem
dissatisfaction elégedetlenség
dogs 'döglött kutya'
downsizing (szervezeti) leépítés

• E •

economy gazdaságosság
EDI – Electronic Data Interchange
 szabványosított elektronikus adatsere
education oktatás
effectiveness eredményesség
efficiency hatékonyság
 Electronic Data Interchange ld EDI
employee alkalmazott
empowerment munkatársak felhatalmazása
enquiry work tájékoztatás
enrichment gazdagítás
entrepreneur vállalkozó
environment környezet
environmental factors környezeti tényezők
evaluation értékelés
expectancy elvárás
expectancy theory esély-elmélet
expert szakértő

• F •

feasibility study megvalósíthatósági tanulmány
fee-based service, charged service térítéses szolgáltatás
feedback visszacsatolás (értékelésnél)
fishbone- (Ishikawa-, cause and effect-) diagram
 halszálka-, Ishikawa- vagy ok-okozat-diagram
flat structure lapos szervezet
flattering szervezeti hierarchia-szintek csökkentése
flexibility rugalmasság
flow of information információ-áramlás
flowchart folyamatábra
focus on customer figyelem a használóra
formal organisation formális szervezet
franchise franchise, kompetenciák szerződéses kiadása
functional organisation funkcionális szervezet

functions of management menedzsment-funkciók
fundraising pénzszerzési kampány

• G •

Gantt chart Gantt-diagram vagy vonalas ütemterv
globalisation of market a piac egységesülése
goal rövid távú cél
goal setting célkitűzés
grievance sérelem, panasz
group csoport, csapat
growth factor általános növekedési tényező

• H •

hallo-effektus áthallás (tévedési lehetőség a munkatársak értékelésénél)
hard factors kemény tényezők
heterogeneity változóság, változatosság
hierarchical organisation hierarchikus szervezet
hierarchy of needs szükséglet-hierarchia
HIPI (a szolgáltatás jellemzőinek betűszava) ld. külön-külön: heterogeneity, intangibility, persistability, inseparability
histogram hisztogram
horizontal communication oldalirányú kommunikáció
 HRM ld. human resources management
HRM strategy személyzeti stratégia
human factor emberi tényező
human resources management emberi erőforrás-gazdálkodás
humour humor
hygiene (or maintenance) factor higiéniai tényezők

• I •

identifying needs igények meghatározása
 ILL ld. inter library loan
image imázs, a használókban a szervezetről kialakított kép
information management információs menedzsment
impact egy tevékenység (vagy tárgy, dolog) tényleges mérhető hatása
improvisation improvizálás
informal organisation informális szervezet
information audit információs audit
information supply információ-ellátás
information technology (IT) információ-technológia
innovation újítás, innováció
input bemenet
inseparability elválaszthatatlanság
inspection megfigyelés
intangibility nem fizikai természet
intelligence unit tanácsadó információs központ
inter-library loan (ILL) könyvtárközi kölcsönzés
internal and external analyse külső és belső környezeti felmérés

internal PR belső PR, lefelé irányuló kommunikáció a szervezetben
internal Public Relations belső PR
interview interjú
intranet intranet
involvement bevonás
IPCS – Integrated Planning and Programing Control System költségvetés-típus
 Ishikawa-diagram ld. fishbone diagram
 IT ld. information technology

• J •

JIT ld. just-in-time
job description munkaköri leírás
job enrichment munkakör-gazdagítás
job satisfaction elégedettség a munkával
just-in-time éppen időben-elv

• K •

kaizen kaizen
key result area (KRA) a sikeres tevékenység szempontjából kulcsfontosságú terület
 KRA ld. key result area

• L •

leader vezető
leadership vezetés
leadership contingency model a vezetés környezete
leadership theory 'leadership'-elmélet
lean management a szervezet karcsúsítása
learning contract tanulmányi szerződés
learning organisation tanuló szervezet
librarian 1. diplomás könyvtáros, 2. könyvtárvezető
library administration könyvtári adminisztráció
Library and Information Services könyvtári és információs szolgáltatás, könyvtár
library könyvtár
library management könyvtári menedzsment
life-cycle-theory életkor-elmélet
line position vezetői pozíció
line-item budgets költségvetés, lineáris
 LIS ld. Library and Information Services
logo intézmény / vállalat emblémája, ismertető jele
 maintenance factor ld. hygiene factor

• M •

maintenance fenntartás
management information system (MIS) vezetői információs rendszer
management menedzsment
management skills menedzseri képességek
management theories menedzsment-elméletek
management-audit menedzser-audit
manager menedzser
managerial activities menedzseri tevékenységek
managerial competencies a menedzser képességei

managerial grid menedzseri rács
manpower emberi erőforrás
market piac
market identification piacmeghatározás
market niches piaci rések
market penetration a piac lefedése
market research piackutatás, piacfelmérés
market segmentation piacszegmentálás
marketing marketing
marketing-mix marketing-mix
matrix organisation mátrix-szervezet
maturity–immaturity theory érettség–éretlenség-elmélet
media relations kapcsolatok a médiával
meeting találkozás, értekezlet
mentorship pártfogói kapcsolat
middle manager középvezető
milestone mérföldkő (tervezésben)
minority groups kisebbségi csoportok
 MIS ld. management information system
mission misszió, küldetés
monitoring figyelemmel követés
morale of staff a munkatársak közérzete
motivation motiváció, ösztönzés
motivation factor motivációs tényezők

• N •

needs (közvetlenül jelentkező) igények
networking hálószerűen kiterjedt együttműködés
newsletter hírlevél
nominal costs névleges költségek
non-growth library nem növekvő könyvtár

• O •

objective hosszabb távú cél
off-the-job training munkán kívüli tanulás
ombudsman vállalati ombudsman
on-the-job training munka közbeni tanulás
operative planning rövid távú tervezés vagy operatív tervezés
opportunities lehetőségek
orchestra model zenekar-modell
organic organisation organikus szervezet
organisation 1. szervezés, 2. szervezet
organisation chart szervezeti diagram
organisational structure szervezeti felépítés
organisational culture szervezeti kultúra
organisational policy szervezeti ideológia
output kimenet
output measures a kimenet mérése
outsourcing tevékenységek szerződéses kiadása

• P •

parent body (könyvtár)fenntartó
Pareto-diagram Pareto-diagram
participation részvétel a vezetésben
 payment ld. salary

performance appraisal teljesítmény-értékelés
performance indicator teljesítménymutató
performance measurement (PM) teljesítmény-mérés
persistability nem tárolhatóság
person culture személykultúra
PEST – political economical social technological analyse a politikai, gazdasági, szociális és technológiai környezet vizsgálat
phasing időszakaszok meghatározása a tervezésben
planning tervezés
plateauing megrekedés fejlődésben, előmenetelben
 PM ld. performance measurement
policy irányelv
portfolio-analyse portfolio-elemzés
power culture hatalom kultúra
PPBS – planning programming budgeting system teljesítmény-költségvetés
 PR ld. public relations
press release sajtóhír
priority fontossági sorrend
problem solving problémamegoldás
processing feldolgozó munka
productivity termelékenység
profit making profitszerzés
program budgeting program költségvetés
project projekt
project manager projektmenedzser
project management projektmenedzsment
proportion arány(osság)
protégé mentor (vagy: pártfogó) által támogatott személy
public library közkönyvtár
public relations közönségkapcsolat
purpose cél
Pygmalion-effect Pygmalion-effektus

• Q •

quality minőség
quality assurance minőségmenedzsment, a hibák megelőzése
quality chain minőségi lánc
quality circles minőségi körök
quality control minőség szabályozás, -ellenőrzés
quality improvement council minőségi tanács
quality improvement team minőségfejlesztő csoport
quality management minőségmenedzsment

• R •

rating osztályozás, értékelés (pl. személyzeti munka)
recruitment munkaerő-toborzás
redesign újratervezés
reengineering újjáalakítás
regulation szabályozás
reliability megbízhatóság
resource allocation forráselosztás

resource sharing forrásmegosztás (szolgáltatók között)
resource utilisation a források kihasználása
responsibility felelősség
revenue generation bevételszerzés
ringi ringi, döntéshozatali mód
risk-taking kockázatvállalás
ritual rituálé
role culture szerep kultúra
run / control chart ellenőrzőlapok

• S •

salary, payment fizetés
sales promotion az eladás / szolgáltatás igénybevételének ösztönzése
sample minta (értékelésnél)
satisfaction elégedettség
Scatter-diagram Scatter-diagram
scenario forgatókönyv (részletes terv)
 SDI ld. selective dissemination of information
secondary needs of users másodlagos használói igények
 segmentation ld. market segmentation
selection process válogatási v. kiválasztási folyamat
selective dissemination of information (SDI) 'testreszabott' információ szolgáltatás
self-education önképzés
self-leadership önzetetés
 seller ld. supplier
senior tapasztaltabb munkatárs
service level agreements szolgáltatási szint szerződése
service policy szolgáltatáspolitiká
setting priorities fontossági sorrend meghatározása
short loan collection rövid kölcsönzési idejű dokumentumok gyűjteménye
simplicity egyszerűség
soft factors lágy tényezők
span of control illetékesség
 SPC ld. statistical process control
special library tudományos könyvtár
sponsorship szponzorálás
staff development személyzetfejlesztés
staff személyzet
standard sztenderd, előírányzat
statistical process control (SPC) statisztikai folyamatszabályozás
stock management gyűjteményszervezés
strategic plan stratégiai terv
strategic planning stratégiai tervezés
strategic view stratégiai szemlélet
strengths erősségek
stress management stressz-kezelés
supplier ellátó, eladó (ld. minőségi lánc)
survey felmérés
SWOT-analysis külső-belső felmérés

• T •

tailored service használói csoport igényeihez igazított szolgáltatás
tally összeszámlálás
tangibles kézzelfoghatóság
target group célcsoport
task culture feladatcultúra
team (munka)csapat
team-building csapatépítés
team-work csapatmunka
telecommuting (USA) távmunka
teleworking (UK) távmunka
tendering versenytárgyalás szolgáltatások nyújtására, termékek vásárlására, tenderezés
threats veszélyek, (kihívások)
total costs teljes költség
total quality control (TQC) átfogó minőség szabályozás
Total Quality Management (TQM) teljes körű minőségmenedzsment
TQC ld. total quality control
TQM ld. Total Quality Management
training and staff development képzés és munkaerő–fejlesztés\
training policy képzési irányelvek
trefoil structure lóhere-szervezet
two-factors theory két-tényező elmélete

• U •

upper manager felső vezető
user education használók képzése
user satisfaction használói elégedettség
user's demography a használók (demográfiai) adatai

userfriendly használóbarát, használói igényeket figyelembe vevő

• V •

value érték
value for money pénzért érték\
value-added services értéknövelt szolgáltatás
vertical communication függőleges irányú kommunikáció
virtual library virtuális (elektronikus) könyvtár
vision jövőkép

• W •

weaknesses gyengeségek
welcome letter új használóknak szolgáltatás-ismertető rövid kiadvány
work sharing munkamegosztás

• X •

X-theory X-elmélet

• Y •

Y-theory Y-elmélet

• Z •

Z-theory Z-elmélet
zero-based budgeting (ZBB) nulla bázisú költségvetés